

**Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.**

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo
sredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: **Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.**

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 12. maja 1915.

Št. 38.

Sijajen potek vojne na severu.

Ko je ruska, z veliko silo podvzeta ofenziva v Karpatih omagala, je po lepih uspehih naših čet v vzhodni Galiciji nastopilo kratko premirje. Kakor strela z jasnega neba, tako hitro je pa došla vest, da so avstro-ogrske in nemške čete prodrle utrjeno rusko črto ob Dunajcu in Biali v zapadni Galiciji. Nihče v javnosti namreč ni več na to bojno črto mislil, ker na tej bojni črti že davno ni bilo slišati o večjih bojih. Pogled na zemljevid je pa takoj, ko so začeli Rusi prodirati v Karpatih, vzbujal misel, da bi dobro izvedena ofenziva (napad) v zapadni Galiciji spravila lahko Ruse v veliko zadrego in, če se posreči tudi v veliko nevarnost.

In naš genialni načelnik generalnega štaba je napravil načrt, ki je izborno uspel in Ruse popolnoma iznenadil. Hitrost, s katero je bil izvršen v zapadni Galiciji Hötzen-dorfov načrt in ki je lastna le naši kakor tudi nemški armadi, je odločila, da je zmagavna v zapadni Galiciji tako sijajna. Pač so Rusi po svojih uspehih v Karpatih poizkusili z manjšim sunkom v zapadni Galiciji, kako močne da so tam naše postojanke; naši so ruski sunek sicer z lahkoto odbili, a ker niso takoj nato podvzeli protiofenzive, so bili Rusi najbrž prepričani, da bo naša armada v zapadni Galiciji le dosedanje postojanke držala.

Tako hitri uspeh ob Dunajcu in Biali, torej na celi bojni črti v zapadni Galiciji, od Visle do Karpatov, je odločila težka in najtežja artiljerija, ki je omogočila uspešen napad infanterije na močno utrjene ruske postojanke.

V vseh velikih bitkah se je dosedaj izkazala težka artiljerija kot najboljša opora

za zmago. In avstrijska težka artiljerija se je izkazala kot najboljša. Zato so Rusi le izprva s svojo srednjo artiljerijo nadkriljevali našo, ko naša težka artiljerija še ni stopila v akcijo. Naša težka artiljerija je izprva uspešno delovala v Belgiji.

Pri ofenzivi v zapadni Galiciji na večer 1. majnika je več kot 100 težkih in najtežjih baterij začelo delovati na bojni črti Dunajec—Biala, in v najkrajšem času je bila ruska bojna črta predrta. Sam Hötzen-dorf je bil na bojišču navzoč in bil torej priča, kako sta sijajno izvrševala njegov načrt ob Biali general Mackensen z avstro-ogorskimi in nemškimi četami in ob Dunajcu nadvojvoda Jožef Ferdinand z avstro-ogorskimi četami.

Ruski armadi je poveljeval Radko Dimitrijevič, ki je v zapadni Galiciji doživel že drugi poraz. V grozni bitki pri Limanovi ga je meseca decembra porazil naš slavni Boroevič.

Uspeh našega sunka je popoln. Nad 50.000 Rusov je bilo ujetih in to število bo brez dvoma še zelo naraslo, ker so ruske čete južno od prelaza Dukla ogrožene tudi od severozapadne strani. Vsaj delu tam stoječe ruske armade se pač ne bo lahko posrečilo umakniti se pravočasno, ker Mackensen in Boroevič uspešno vodita zasledovanje Rusov, ki skušajo vsako postojanko trdovratno braniti. Posledica naše uspešne ofenzive bo, da se bodo morali Rusi umakniti zopet s Karpatov in so bile velikanske ruske žrtve v Karpatih zaman.

Naša armada in naše orožje sta zopet izvršila sijajen čin in prizadjala Rusom zelo občuten poraz. Seveda s tem še ni rečeno, da je vojne že konec in nihče ne sme biti presenečen, če bi morda prišla zopet vest, da so Rusi postavili na kaki novi bojni črti nove moči. Moderna vojska je že

taka, da se v eni sami bitki ne odloči vojna, ampak v celi vrsti uspešnih bojev.

Treba je le trdnega zaupanja v končno zmago, noben začasen neuspeh nas ne sme potreti. Naša slavna, sedaj že izkušena armada, prvenstvo našega orožja in neupogljiva volja zmagati, sta porok da bomo vzdržali, tudi če bi se sovražniki pomnožili.

Tarnov zopet naš.

Dunaj, 6. maja. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Tudi zadnje ruske postojanke na višinah vzhodno od Dunajca in Biale so od naših čet zavzete. Od desetih dopoldne je Tarnov zopet v naši posesti.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Laški glas.

Bazel, 6. maja. »Secolo« piše: Če bo ruska postojanka v Galiciji oslABLJENA, bo dobila v Petrogradu misel na ločen mir morda zelo na vplivu; še več morda, če bi se izkazala nezmožnost zaveznikov, da zdrobe zapah pri Dardanelah, in bi tako ne mogli koristiti glavnim ruskim interesom.

Rusi v Beskidih ogroženi.

Dunaj, 6. maja. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Na celi bojni črti v zapadni Galiciji prodirajo zavezniki uspešno naprej. Še nedotaknjene sovražne čete skušajo v ugodnih obrambnih postojankah kriti hitro umikanje. Močne ruske sile v Beskidih so vsled sunka zmagovitih armad od strani zelo ogrožene. Ozemlje pri Jaslu in Dukli je že osvojeno.

Boji, ki se vršijo, bodo uničenje tretje ruske armade izpopolnili.

Število ujetnikov se je zvišalo nad 50.000 mož.

Sicer je položaj neizpremenjen.

Podlistek.

Moji doživljaji v ruskem ujetništvu.

Objavil nadporočnik Ladislav pl. Janik huzarskega polka št. 13 v Streffleurjevem vojaškem listu z dne 10. aprila 1915.

(Dalje.)

Žalostnega srca, ob slabem vremenu sem potoval drugo jutro, dne 2. januarja, nazaj. Izgubil sem bil vse upanje. Stari Vlah me je sprejel žalostno. Mislil je, da sem že davno pri naših četah. Rekel je, da pri njem ne morem ostati, ker se shajajo tamkaj vsak dan Rusi in bi to utegnilo biti zame prenevarno. Naj se podam zopet v Jedlico v svoje staro stanovanje ter naj se vrnem zopet čez teden dni, da poskusim, ako bo mogoče dalje. Morda bodo tistikrat okoliščine drugačne. Ostal sem pri njem čez noč. Bil je prijazen z menoj in mi je dal kruha in krompirja. Čez noč smo dobili v stanovanje šest Rusov, ki so bili skoro vsi ozdravljeni ranjenci. Ogorčeno so govorili, da izrabijo prvo priliko, da se vdajo. Vso noč sem bil nemiren in nisem mogel spati. Dne 3. zjutraj sem se poslovil od dobrega starega Vlah. Mrzel dež je lil izpod neba. Starec me je miloval, dal mi je telovnik z rokavi in dvoje rokavic, obe na levo roko. Ena je bila rujava, druga siva.

Moje potovanje je bilo žalostno. Po tistem potu sem se moral vračati, ki sem ga hodil že enkrat s tolikim upanjem. Težkega srca sem prehodil že 10 kilometrov, ko srečam dva potepuha. Bila sta preoblečena cesarska lovca, tudi pobegla ujetnika. Nismo potovali skupaj dalje, bilo bi preveč sumljivo. Jaz sem krenil čez neki grič. V dolini so se videle stolpom podobne šterne neke petrolejske naprave, zraven so stale razstreljene, napol požgane hiše. Videl sem mnogo Čerkesov, ki so imeli povezane na svojih konjih velikanske senene zveznje, kmečka dekleta v pisanih nošah so hodila proti Dukli. Tedaj mi je prišel z griča nasproti majhen starček sivih las in bele brade. Na glavi je imel astrahanko in oblečen je bil v dolg, črn mestni kožuh. Čez levo ramo mu je viselo dvoje usnatih torb, zvezanih z jermeni. Levo steklo njegovih naočnikov je bilo rožnate barve. Kdo neki more biti ta civiliziran človek v tej puščavi? Oba sva se ustavila. Pozdravil me je in vprašal, kako daleč je še do Dukle. Povedal sem mu in ga hkratu vprašal, ali je namenjen proti meji, čemur je pritrdil. Sam ne vem, zakaj se mi je tako naenkrat zbudilo zaupanje do njega, predstavil sem se mu in pripovedoval o svoji žalostni usodi. Nato mi je povedal, kam je namenjen. »Jaz sem vpokojen železniški uradnik iz Lvova,« mi je pripovedoval. »W. L. je moje ime. Moja žena in hči sta pri Rdečem križu. Odkar so Rusi zavzeli Lvov, nisem slišal ničesar več o njiju. Sedaj ju grem iskat. Do Dukle imam potni

list od lvovskega guvernerja. Do tukaj sem prišel deloma z železnico, deloma peš. V Bernardinskem samostanu v Dukli imam sorodnika. Morda je tam moja družina. Če me Rusi ne puste na Ogrsko, je mogoče, da ostanem dlje časa v Dukli.«

Takoj mi je šinila misel v možgane, da bi sedaj morda vendarle lahko ostal v Dukli in celo morda s pomočjo tega Poljaka in njegovega sorodnika srečno ubežal. Prosil sem torej gospoda, naj me vzame saboj kot spremljevalca ali pa kot slugo. Saj je star in potrebuje pomoči. Dobri mož je bil zadovoljen; naložil sem si njegovi torbi na rame in poln novega upanja sem koračil z njim proti Dukli. Spotoma sva se popolnoma sprijateljila. Polak je govoril prav dobro nemški. Da bi se odpočila, sva zavila v neko hišo, kjer so ravno ruski vojaki barantali za kravo. Starec se je z njimi razgovarjal po ruski. »Izvrstno,« sem mislil sam pri sebi, »tudi to mi zna še prav priti.«

Bilo je že proti večeru, ko sva potrkala na samostanske duri. Vprašala sva po menihu-sorodniku. Ni ga bilo tam, nahajal se je v nekem drugem samostanu pri Krakovu. Pa tudi ako bi bil, bi ne bila mogla ostati v samostanu, zakaj v vseh sobah so stanovali ruski častniki. To nama je hodilo zelo navskriž, pa prišla mi je zopet dobra misel: »Pojdiva k kornemu poveljništvu,« sem rekel staremu gospodu, »in tam prosiva dovoljenja, da smeva prekoračiti rusko črto.« Bil je zadovoljen in šla sva do gradu, kjer se je nahajalo poveljništvo. Živahno je

skega ujetništva se je oglasil Feliks Koban v Gorjah, kateri je pisal zadnjokrat 1. oktobra. Piše svoji ženi, da je ujet v mestu Omsk v Sibiriji, je zdrav in mu prav dobro gre. Pismo je došlo 22. aprila. — Jožef Uderman, posestnik v Dulah pri Vrbi, je bil meseca septembra ranjen in ujet in se nahaja v Riasan v Sibiriji.

Tolstivrh. (Občni zbor živinorejske zadrage.) V ponedeljek, dne 2. t. m. se je vršil v gostilni g. Oseta v Tolstem vrhu občni zbor živinorejske zadrage. Gosp. tajnik župnik Rozman je poročal o povoljnem obratu v minulem letu. Račun izkazuje dohodkov 7147 K in toliko stroškov, posestvo je vredno 24.900 K, članov je 31. Za računskim poročilom je govoril msgr. Podgorc o gospodarskem napredku. Vojsna nas uči ceniti sveti kruh! Poprej smo mislili, da ga nam ne more manjkati in ljudje so si želeli vsi le kak »boljši« poklic, samo na polje ni več hotel nikdo. Zdaj je vojna udarila z železno pestjo v slabe razmere, in svet spozna pomen poljedelstva. Da bi se zamoglo na naših poljih vse drugače in več pridelovati, kaže primera s poljedelstvom v Nemčiji.

Nemčija		Avstrija	
obsega	541.000 km ²	676.000 km ²	
ima ljudi	65 milj.	51 milj.	
„ izseljencev	26.000	252.000	
„ polja	35 milj. ha	32 milj. ha	
pridelava pšenice	47 milj. mst.	64 milj. mst.	
„ rži	122 „ „	43 „ „	
„ ovsu	97 „ „	39 „ „	
„ ječmena	37 „ „	35 „ „	
ima konj	4,5 milj.	4,4 milj.	
„ goved	20,2 „	17,8 „	
„ svinj	21,9 „	14,5 „	

In Nemčija je pri tem industrijska, ne poljedelska država. Če pogledamo te številke, vidimo, da bi Avstrija pridelala na leto lahko za eno celo milijardo več pridelkov na tistem polju, s tistimi ljudmi, pa bi našim ljudem ne bilo treba se seliti trumoma v Ameriko. Treba nam je prave gospodarske izobrazbe, šol za življenje, šol, ki vzgajajo poljedelce in obrtnike in ne gonijo mladine v mesta. In za ta gospodarski napredek se mora zdaj postaviti, ko se bodo naši možje vrnili iz vojske kot resni, drugi ljudje, ki so nekaj videli in izkusili v današnjih težkih dneh.

Seznam izgub št. 169.

Pešpolk št. 7: Inf. Adlanik Jan., mrtev; korp. Allesch Ant., r.; inf. Barbalich Miklavž, r.; inf. Biermann Tomaž, mrtev; inf. Blasič Marko, r.; inf. Endl Franc, mrtev; inf. Fercher Jožef, mrtev; inf. Fonovič Domicijan, r.; poddes. Greilberger Otmar, r.; četovodja Huber Jurij, mrtev; inf. Karre Matija, voj. ujet.; inf. Karteiser Friderik, mrtev; inf. Kranser Peter, mrtev; inf. Lachowitz Oton, r.; inf. Maier Franc, r.; inf. Markočnik Jožef, r.; inf. Miče Janez, r.; narednik Mößlacher Krištof, r.; inf. Muchlitsch Franc, mrtev; inf. Neubauer Jan., r.; inf. Pfennich Anton, mrtev; inf. Pichler Leop., mrtev; inf. Pirker Jožef, r.; inf. Prodan Janez, r.; inf. Puk Valentin, r.; inf. Rabitsch Franc, mrtev; inf. Rohrer Ivan, r.; inf. Rotta Stefan, r.; inf. Six Franc, mrtev; inf. Strikbauer Jožef, mrtev; inf. Strobl Humbert, r.; inf. Tandus Bogomir, mrtev; poddes. Tatschl Jožef, r.; inf. Trauner Leop., r.; korp. Walcher Franc, r.; inf. Vedenik Lovro, vojni ujetnik; inf. Zankl Ludovik, mrtev.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Najnovejša poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

70.000 ujetnikov. — Posledice zmage so se prenesle na karpatsko fronto vzhodno od Lupkowa. — Krosno osvojeno. — Rusko opirališče v Vzhodni Galiciji osvojeno.

Dunaj, 8. maja. (Uradno.) Nasledki bitke pri Tarnowu in Gorlicah prenesli so se sedaj tudi na karpatsko fronto vzhodno od Lupkowa. Naše čete, ki so tudi tu prešle k napadu, so osvojile ponoči obmejni greben severno od iz zadnjih srditih bojov znanih krajev Telepocz, Cellö, Nagypolany.

Med zimskimi meseci so Rusi z najtežjimi izgubami v večtedenskih bojih južno od mejnega grebena Karpatov prodrli in svojo fronto s tem, da so tvegali vse svoje razpoložljive rezerve na zgornjih delih dolin Ondawa, Laborcez in Cziroka potisnili dalje proti jugu. Kljub vsem naskokom in srditim napadom nam užoškega prelaza niso mogli iztrgati. Severno in na obeh straneh prelaza so naše čete, ki so se tu več mesecev borile, stale kot skala trdno. Vse, kar so Rusi pridobili na prostoru, so izgubili sedaj v par dneh. Z velikimi izgubami, ki so v zvezi s tako hitrimi izgubami, je sovražnik zapustil kosček ogrske zemlje, ki si jo je s toliko težavo priboril.

V zahodni Galiciji se boji na celi fronti dalje uspešno razvijajo. Včeraj so naše čete osvojile Krosno. Kako velika je zmešnjava pri armadi Radko Dimitrijeva, ki se na celi fronti hitro umika, dokazujejo v boju pri kraju Brzostek ujeti ujetniki, ki so vojaki šestih ruskih divizij števil 5, 21, 31, 52, 63 in 81.

Deli iz Beskidov se umikajočih ruskih čet so bili na več krajih obkoljeni in ujeti. Splošno število ujetnikov od 2. maja dalje znaša sedaj 70.000. Zasledovanje sovražnika nadaljujemo.

V južnovzhodni Galiciji smo na višinah na obeh straneh doline Lomza odbili močne ruske napade. Neko rusko opirališče pri Zaleszczykih smo z naskokom vzeli.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Ogrska prosta Rusov. — Sovražnik se umika na 200 km dolgi fronti. — Uspeh naših čet pri Zaleszczykih.

Dunaj, 9. maja. Uradno se poroča: V zasledovanju iz njegovih višinskih postojank vrženega sovražnika so naše čete prekoračile obmejni greben Karpatov. Ogrska je prosta Rusov.

Na galiških tleh traja bitka dalje. Na nad 200 km dolgi fronti — od Visle do prelaza Užok — se sovražnik umika. Zvezne čete so med zmagovitimi boji prekoračile približno črto prelaz Užok—Komanca—Krosno—Dembica—Szcucin.

V karpatskem odseku vzhodno od užoškega prelaza in na fronti v jugovzhodni Galiciji so se tudi razvili silnejši boji. Naše čete so osvojile več ruskih postojank. Močne sovražne sile so napadle naše čete na višinah severovzhodno od Ottynije, boj je še v teku.

Močno utrjeno mestno utrdbo pri Zaleszczykih, katero je sovražnik v redno dolgih obupnih bojih skušal držati, so naše čete z naskokom osvojile, Ruse zasledovale čez Dnjester in jih 3500 ujele.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Somišljeniki! Zahtevajte v gostilnah računsko listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Književnost.

Iz dni skrbi in žalosti. Spisal Anton Kosi, nadučitelj v Središču, Štajersko. Cena 45 v. Lična knjižica obsega igrokaz v treh dejanjih: »Po mobilizaciji doma«, dalje »Misli o vojni«, »Dva ujetnika — rešena«, črtica iz življenja v Slov. goricah, »Kratkočasnice«, »Domača zemlja«, božična povest iz leta 1914. Gospod pisatelj ni segal za venec visoke umetnosti, pač pa je nabral v lep venec drobne črtice, pisane z navdušenim srcem in polne lepih naukov. Igrokaz je priprost, večinoma nastopajo otroci, in bo pri šolskih in patriotičnih prireditvah povsod dobro služil. Tudi povestici se odlikujeta po živahnem pripovedovanju in koristni vsebini. »Dva ujetnika — rešena« svari pred žganjem. »Domača zemlja« učiljubezen do rodne grude. Vmes so uvrščene lepe »misli o vojni« in zabavne »kratkočasnice«. Knjigo posebno šolam in izobraževalnim društvom toplo priporočamo!

Loterijske številke:

Trst, 5. maja: 78, 58, 87, 88, 79.
Dunaj, 8. maja: 13, 36, 50, 5, 27.

Tržne cene v Celovcu

6. majnika 1915 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K v		
	K	v	K	v	K	v	
Pšenica	zaprt						
Rž							
Ječmen							
Ajda							
Oves							
Turščica							
Proso	zaprt						
Pšeno	zaprt						
Leča	zaprt						
Fižola, rdeča	zaprt						
Repica (krompir)	zaprt						
Deteljno seme	zaprt						
Seno, sladko	9	—	10	—			
„ kislilo	8	—	9	—			
Slāma	6	50	7	50			
Zelnate glave po 100 kos.							
Repa, ena vreča							
Mleko, 1 liter	—	28	—	30			
Smetana, 1 „	—	60	1	20			
Maslo (goveje) 1 kg	3	40	3	80			
Sur. maslo (putar), 1 „	3	80	4	20			
Slanina (špeh), pov. 1 „	3	30	4	20			
„ sur. 1 „	3	10	3	80			
Svinjska mast 1 „	3	80	4	80			
Jajca, 1 par	— 18		— 20				
Piščeta, 1 par	3	20	3	80			
Race							
Kopuni, 1 par							
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	20	3	50			
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	3	20			
Živina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
	od	do	od	do	od	do	
v kronah							
Konji							
Biki							
Voli, pitani							
„ za vožnjo	540	—	—	—	—	12	
Junci	350	480	220	—	—	11	
Krave	470	626	160	184	—	56	
Telce	360	—	—	—	—	2	
Svinje, pitane	—	—	—	280	290	6	
Praseta, plemena	20	64	—	—	—	260	
Ovce							
Koze							

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.